

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 647/2017-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. apríla 2018 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Rajčan s. r. o., Stará Kremnička 276, zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Klimom, Sládkovičova 16/61, Žiar nad Hronom, pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 301/2016 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 12 Ro 190/2014) a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti Rajčan s. r. o. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 301/2016 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 301/2016 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. Obchodnej spoločnosti Rajčan s. r. o. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré j e Okresný súd Nitra p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Nitra j e p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti Rajčan s. r. o. trovy konania v sume 312,34 € (slovom trisťodvanásť eur a tridsaťštyri centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Dušana Klima, Sládkovičova 16/61, Žiar nad Hronom, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 647/2017-14 z 25. októbra 2017 prijal na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti Rajčan s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 301/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

«Sťažovateľka uviedla, že 9. mája 2014 podala na okresnom súde návrh na vydanie platobného rozkazu proti odporcovi. Okresný súd po zaplatení súdneho poplatku vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazal odporcu zaplatiť sťažovateľke požadovanú sumu vrátane príslušenstva a uhradiť aj trovy konania. Sťažovateľka ďalej uviedla, že proti vydanému

platobnému rozkazu bol podaný odpor 11. novembra 2014 a po uskutočnení niekoľkých jednoduchých procesných úkonov okresný súd uznesením z 31. januára 2017 vyzval sťažovateľku, aby sa vyjadrila k podanému odporu.

Sťažovateľka zároveň poukázala na to, že „od tejto doby, teda za osem mesiacov okresný súd do dnešného dňa nevykonal žiaden úkon smerujúci k rozhodnutiu sporu“.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základné právo podľa čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Okrem uvedeného žiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov a aby jej priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € a úhradu trov konania.»

3. Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 1425/2017, doručeným ústavnému súdu 7. februára 2018, v ktorom predsedníčka okresného súdu okrem iného uviedla:

„Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že súd vo veci priebežne konal, pričom o žalobe zo dňa 16.05.2014 rozhodol po zaplatení súdneho poplatku vydaním platobného rozkazu č.k. 12 Ro/190/2014-20 zo dňa 06.10.2014. teda v lehote 5-tich mesiacov. K narušeniu plynulosti konania došlo v období po podaní odporu voči platobnému rozkazu / 11.11.2014/, kedy súd v priebehu roku 2015 opakovane vyzýval na doloženie ďalšieho rovnopisu odporu a príloh, pričom prvú výzvu omylom zaslal nesprávnemu subjektu. Úkony v tomto období boli vykonané v dlhších časových intervaloch /dňa 03.12.2014, 26.10.2015 a 21.06.2016, kedy bola vec prevedená do reg. C/. Uvedený stav bol spôsobený vysokým počtom nevybavených vecí v agende Ro /v tom čase sme na odd. Ro evidovali cca 5000 nevybavených vecí/, ako aj nedostatkom vyšších súdnych úradníkov. Pritom práve tieto okolnosti, spočívajúce v nedostatočnom personálnom obsadení súdu a neúmernej zaťažnosti sudcov a ostatných zamestnancov, majú za následok objektívnu nemožnosť vybavovať pridelenú agendu v kratších lehotách, čo sa potom prejavuje v celkovej neprimeranej dĺžke súdnych konaní. Žiaľ služobný úrad nemá aktuálne možnosti

na zabezpečenie takého personálneho obsadenia súdu. ktoré by umožnilo všetky veci prerokovávať bez zbytočných prieťahov.

Po prevedení veci do registra C súd konal vo veci plynulo a jednotlivé procesné úkony boli vykonávané v primeraných časových intervaloch. Po doručení odporu právneho zástupcovi žalobcu a vykonaní všetkých úkonov súvisiacich s doručovaním vyjadrení a stanovísk v zmysle § 167 CSP, ako aj po naštudovaní veci a predložených listinných dôkazov zo strany zákonnej sudkyne, bol stanovený termín pojednávania a na tomto pojednávaní dňa 07.11.2017 bola vec meritórne rozhodnutá. V súčasnej dobe súd vykonáva úkony smerujúce k doručeniu rozsudku žalovanej a následne sa bude zaoberať odvolaním i námietkou zaujatosti, hoci zákonná sudkyňa Mgr. Benkovičová od 01.01.2018 už nepôsobí na tunajšom súde a v rámci prerozdelenia vecí z jej oddelenia, bola predmetná vec pridelená novej sudkyňi JUDr. Alene Mihalčinovej.“

4. K vyjadreniu okresného súdu k sťažnosti sťažovateľka stanovisko nezaujala.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

6. Zo zapožičaného súdneho spisu okresného súdu z konania vedeného pod sp. zn. 9 C 301/2016 ústavný súd zistil, že jeho priebeh bol takýto:

- 16. máj 2014 – okresnému súdu bol doručený návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 4 320 € s príslušenstvom, pričom veci bola pridelená sp. zn. 12 Ro 190/2014,

- 4. jún 2014 – okresný súd vyzval sťažovateľku, aby do 10 dní odo dňa doručenia výzvy zaplatila súdny poplatok za podaný návrh,

- 30. júl 2014 – okresnému súdu bol doručený „Dopyt“ sťažovateľky, v ktorom žiada, aby jej okresný súd oznámil „v akom štádiu konania sa vec nachádza“,

- 6. október 2014 – po zaplatení súdneho poplatku (25. septembra 2014) okresný súd vydal platobný rozkaz, ktorým zaviazal odporcu zaplatiť sťažovateľke požadovanú sumu vrátane príslušenstva a uhradiť aj trovy konania,

- 11. november 2014 – okresnému súdu bol doručený odpor odporcu proti vydanému platobnému rozkazu,

- 3. december 2014 – okresný súd vyzval odporcu, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy predložil rovnopis a kópie príloh, pričom omylom výzvu doručil sťažovateľke namiesto odporcu,

- 16. september 2015 – sťažovateľka v prípise adresovanom okresnému súdu uviedla, že *„Dňa 23.2.2015 vyhovelí sme Vašej výzve. Do dnešného dňa nebolo vo veci konané. Prosíme oznámiť nám dôvody preťahov v konaní“*,

- 26. október 2015 – okresný súd prípisom vyzýva právnu zástupkyňu odporcu, aby v lehote 5 dní od doručenia výzvy okresnému súdu predložila rovnopis a kópie príloh (výzva expedovaná 27. októbra 2015),

- 21. jún 2016 – okresný súd vec prideliť zákonnej sudkyni a previedol ju do registra „C“, kde je vedená pod sp. zn. 9 C 301/2016,

- 10. október 2016 – okresný súd uznesením vyzval sťažovateľku, aby sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy písomne vyjadrila k odporu odporcu doručenému okresnému súdu 11. novembra 2014, pričom vyjadrenie k podanému odporu bolo okresnému súdu doručené 4. novembra 2016,

- 15. november 2016 – okresný súd uznesením vyzval odporcu, aby sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy písomne vyjadril k vyjadreniu sťažovateľky, pričom stanovisko odporcu bolo okresnému súdu doručené 2. decembra 2016 a k tomuto stanovisku sa vyjadrila sťažovateľka podaním doručeným okresnému súdu 10. februára 2017,

- 19. september 2017 – okresný súd nariadil termín pojednávania na 7. november 2017.

Ústavný súd na okresnom súde a z jeho vyjadrenia k sťažnosti zistil, že okresný súd na pojednávaní uskutočnenom 7. novembra 2017 vyhlásil rozsudok v merite veci, proti ktorému právny zástupca sťažovateľky 21. decembra 2017 podal odvolanie a súčasne voči zákonnej sudkyni vzniesol námietku zaujatosti.

III.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

9. Podľa čl. 38 ods. 2 prvej vety listiny každý má právo, aby jeho vec bola prejednaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želaného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy preto nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

12. Povinnosťou súdov vyplývajúcou zo základného práva účastníkov súdneho konania na prerokovanie ich veci bez zbytočných prietáhov v kontexte medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky je garantovať účastníkom súdneho konania právo na prerokovanie ich veci v primeranej dobe (v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru) a zabezpečiť

odstránenie stavu právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu v primeranej dobe (III. ÚS 111/04, III. ÚS 11/05).

13. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

15. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (obdobne III. ÚS 127/03, IV. ÚS 221/04).

16. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

17. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplývala do 30. júna 2016 z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý bol s účinnosťou od 1. júla 2016 zrušený, a počnúc týmto dňom je úprava civilného sporového, civilného mimosporového a správneho súdneho konania predmetom Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) a Správneho súdneho poriadku.

18. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 vyplývala z § 6 OSP, ktorý súdu prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupoval tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá, ako aj z § 117 ods. 1 OSP, podľa ktorého bol sudca povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov, a z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, keď sa bude konať nové pojednávanie.

19. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP a čl. 12 CMP, podľa ktorých súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu (podľa Civilného sporového poriadku), resp. účastníkov konania (podľa Civilného mimosporového poriadku) a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní tvoriacich predmet úpravy týchto poriadkov.

20. Napríklad povinnosť súdu konať bez prietáhov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán, aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety CSP, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

21. Otázku existencie zbytočných prietáhov v konaní, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy skúma ústavný súd vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu podľa právnej a faktickej zložitosti veci, podľa správania účastníkov konania a spôsobu, akým v konaní postupoval súd (II. ÚS 74/97). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietaní porušenia práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva (III. ÚS 111/02, III. ÚS 29/03).

22. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 301/2016 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prerokovanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Takto bol predmet vymedzený 25. októbra 2017 uznesením ústavného súdu o prijatí predmetnej sťažnosti na ďalšie konanie. Podaním označeným ako „*doplnenie dokladov o ďalšom protiústavnom postupe Okresného súdu Nitra vo veci samej*“, doručeným ústavnému súdu 15. februára 2018, sťažovateľka uvádza tvrdenia nad rámec predmetu sťažnosti ústavným súdom prijatého na ďalšie konanie.

Vzhľadom na predmet konania vymedzený petitom sťažnosti sťažovateľky a uznesením ústavného súdu o jej prijatí na ďalšie konanie sa ústavný súd nemohol tvrdeniami sťažovateľky v podaní doručenom ústavnému súdu 15. februára 2018 zaoberať. Ústavný súd už vo svojej judikatúre uviedol, že zvláštnosť konania pred ústavným súdom vyplývajúca z toho, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh (sťažnosť) neodloží alebo neodmietne, prijme ho podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde na ďalšie konanie „v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu“, vylučuje možnosť navrhovateľa (sťažovateľa) meniť návrh na začatie konania (napr. I. ÚS 36/02, I. ÚS 109/02). Ústavný súd sa preto nezaoberal uvedenými rozšírenými námietkami (tvrdeniami) sťažovateľky proti postupu okresného súdu.

23. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, zo sťažnosti, ako aj z vyžiadaného spisu vyplýva, že predmetom napadnutého konania je rozhodovanie

o uplatnenom finančnom nároku sťažovateľky. Vec nie je právne zložitá, o čom svedčí dostatok stabilizovanej judikatúry všeobecných súdov aplikovateľnej aj na daný prípad. Vec nie je zložitá ani fakticky, napokon ani predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti na zložitost' veci nepoukazovala.

24. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bolo správanie sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania v procesnom postavení navrhovateľa. Ústavný súd konštatuje, že v doterajšom priebehu napadnutého konania nenašiel také skutočnosti, ktoré by z pohľadu priet'ahov v konaní bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľky.

25. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Zo sťažnosti a zapožičaného súdneho spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 9 C 301/2016 zistil, že napadnuté konanie, prebieha už takmer 4 roky, čo je z ústavnoprávneho hľadiska vzhľadom na okolnosti veci neprijateľné.

V súvislosti s uvedeným konštatovaním ústavného súdu je potrebné poukázať na to, že okresný súd prvé pojednávanie vo veci nariadil až tri a pol roka po začatí konania.

26. Ústavný súd nemohol akceptovať argumentáciu okresného súdu poukazujúcu na „*nedostatočné personálne obsadenie súdu*“, pretože už vo svojej predchádzajúcej judikatúre (napr. III. ÚS 337/2017) uviedol, že predmetné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, kde oprávnený subjekt požiadal o odstránenie právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezavávajú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní.

27. Ústavný súd poznamenáva, že nemožno v žiadnom prípade prenášať technicko-organizačné problémy štátnych orgánov na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to môže zapríčiniť porušenie ich základných práv.

28. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 301/2016 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

29. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

30. Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli postupom okresného súdu porušené, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa s'ťažovateľka nachádza.

31. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

32. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

33. Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 1 500 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Poukazuje najmä na to, že v dôsledku prietáhov zavinených postupom okresného súdu sa nachádza v stave právnej neistoty.

34. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

35. Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 500 €, ktoré považoval za primerané.

36. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní o jej sťažnosti advokátom JUDr. Dušanom Klimom. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

37. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2016, ktorá bola 884 €.

38. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie, prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len

„vyhláška“), a to za každý úkon v sume po 147,33 €, t. j. spolu vo výške 294,66 €, čo spolu s režijným paušálom $2 \times 8,84$ € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje celkovú sumu 312,34 €.

39. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky v lehote uvedenej v bode 4 výroku tohto nálezu.

40. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2018